

Sygn. akt II K 151/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Ebel
Protokolant:	St. sekr. sądowy Ewa Mróz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Jolanty Isalskiej

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r., 28 czerwca 2016 r.

sprawy

R. B. (B.)

s. E. i M. z domu N.

ur. (...) w O.

oskarżonego o to, że:

w okresie od czerwca 9 maja 2013 r. do 25 lutego 2015 r. w Austrii i G. uporczywie uchylał się od wykonywania względem dzieci M. B. i O. B. obowiązku alimentacyjnego wynikającego z mocy ustawy oraz wyroku Sądu Okręgowego w Opolu sygn. akt IRC 1835/10 z dnia 9 maja 2013 r. przez co naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych

tj. o przestępstwo z art. 209§1 kk

I. uniewinnia oskarżonego R. B. od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego R. B. kwotę 504 złote tytułem zwrotu należności związanej z ustanowieniem sobie obrońcy;

III. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk kosztami postępowania w sprawie obciąża w całości Skarb Państwa.

Sygnatura akt: II K 151/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. B. pozostawał w związku małżeńskim z K. B. (1) (zd. S.) od 17 października 2000 r. do 9 maja 2013 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z tego dnia związek małżeński został rozwiązany z wyłącznej winy K. B. (1). Wyrokiem tym, od oskarżonego zostały zasądzone alimenty na rzecz ich małoletnich dzieci M. i O. B. w kwocie po 600 zł na każde z nich. K. B. (1) w 2012 r. wraz z dziećmi wyjechała na stałe do Austrii (bez zgody oskarżonego), gdzie

związała się z innym partnerem. Oskarżony jest inwalidą (po wypadku przy pracy w 1995 r.), wymaga rehabilitacji medycznej, na którą wozi go w Niemczech brat, nie może pracować zarobkowo, pobiera rentę w wysokości 987,91 euro miesięcznie. Ma obywatelstwo polskie i niemieckie. Na stałe zamieszkuje w Niemczech, jest współwłaścicielem (z bratem) nieruchomości w G., które bezskutecznie usiłuje sprzedać (niszczą od powodzi z 1997 r.), zalega z płacaniem podatku od nieruchomości. Na poczet zasądzonych alimentów oskarżonemu zajęto część renty, po czym decyzję w tym zakresie uchylono, ponieważ oskarżony żyje poniżej minimum socjalnego. K. B. (1) utrudnia oskarżonemu kontakt z dziećmi, nie chce przyjmować od niego paczek dla dzieci. Oskarżony wystąpił o uchylenie obowiązku alimentacyjnego.

9 kwietnia 2015 r. względem oskarżonego zapadł przed Sądem Rejonowym w Prudniku zaoczny wyrok warunkowo umarzający postępowanie o czyn z art.209 §1 kk. Na posiedzeniu w dniu 8 marca 2016 r. przed tut. Sądem oskarżony wniósł o podjęcie postępowania, uzasadniając to tym, że jest niewinny.

Dowód:

kopia oferty – k.18,

zawiadomienie o przestępstwie – k.26-27,

zeznania świadka K. B. - k.190,

pismo z (...) w O. – k.47,

odpis wyroku– k.32,

odpis decyzji – k.55-56,

pismo z D. R.– k.58,188,

kopia legitymacji – k.60-61,

kopia umowy najmu – k.62,

kopie oświadczeń K. B. – k.65,66,

kopia pisma z (...) w G. – k.67,

odpis wyroku – k.88,

wywiad środowiskowy - k.145-146,

zapisek urzędowy – k.147,

pismo z P. am F. – k.186,

dokumentacja fotograficzna – k.193-196,

akta I RC 1167/12 SO w Opolu,

wyjaśnienia oskarżonego – k.189-190,199,148.

Oskarżony R. B. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że w zarzucanym mu okresie, ze względu na sytuację zdrowotną, majątkową oraz postawę byłej żony nie mógł łożyć na utrzymanie swoich małoletnich dzieci.

Oskarżony jest rencistą, od 1997 r. pobiera rentę w wysokości 987,91 euro. Jest rozwiedziony, ma dwójkę małoletnich dzieci, zamieszkuje w Niemczech. Nie był uprzednio sądownie karany.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k.189-190,199,148.

dane o karalności – k.162,

dane osobopoznawcze – k.171.

Sąd zważył, co następuje:

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na przypisanie oskarżonemu zarzucanego mu przestępstwa określonego w art.209 §1 kk, tj. tego aby w zarzucanym mu okresie uporczywie uchylał się od łożenia na utrzymanie swoich małoletnich dzieci i naraził je tym na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodzie z zeznań świadka K. B. (1) oraz wyjaśnieniach oskarżonego złożonych w postępowaniu przed Sądem po podjęciu uprzednio warunkowo umorzonych postępowania. Powyższe dowody nie pozostają ze sobą w sprzeczności, przy czym zeznania K. B. (3) są w swej treści bardzo lakoniczne. Istotną część ustaleń faktycznych Sąd oparł nadto na dowodach o charakterze obiektywnym, tj. dokumentach, zgromadzonych zarówno w postępowaniu przygotowawczym, jaki i dopuszczonych przez Sąd na wnioski stron w toku postępowania sądowego. Wobec nie kwestionowania ich treści, obrazują one sytuację rodzinną (okoliczności opuszczenia oskarżonego przez K. B. (1)), majątkową (egzystowanie oskarżonego poniżej minimum socjalnego) oraz zdrowotną (inwalidztwo, konieczność leczenia) oskarżonego R. B.. Z całokształtu materiału dowodowego wynika niezbicie, że oskarżonemu nie można wykazać uporczywości w uchylaniu się od łożenia na utrzymanie jego małoletnich dzieci.

Zgodnie z art.209 §1 kk, kto uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. W sprawie bezspornym jest, że na oskarżonym ciąży obowiązek łożenia na O. i M. B., jak i to, że oskarżony w zarzucanym mu okresie nie regulował tych zobowiązań do rąk K. B. (3), do czego był zobligowany sądowym orzeczeniem. Nie mniej, samo nieregulowanie przez oskarżonego alimentów w zarzucanym mu aktem oskarżenia okresie nie świadczy samo przez się, że od obowiązku alimentacyjnego względem dzieci uporczywie się uchylał. Określony w art.209 §1 kk delikt może być popełniony bowiem tylko umyślnie i to z zamiarem bezpośrednim. Znamię uporczywości należy rozumieć jako intencjonalne, długotrwałe – rozciągnięte w czasie, powtarzalne niewypełnianie obowiązku opieki nad osobą najbliższą poprzez nielożenie na jej utrzymanie, mimo posiadania takiej możliwości. Dodatkowo owo bezprawne zaniechanie powinno charakteryzować się złą wolą i nieustępliwością. W pojęciu "uchyla się" zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia, sprawiający, że nie dopełnia ona nałożonego na nią obowiązku, mimo że ma obiektywną możliwość jego wykonania. Sprawca obowiązku nie wypełnia, bo go wypełnić nie chce, lub lekceważy ten obowiązek (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., sygn. akt II KRN 204/96, Prok. i Pr. 1996, nr 11, poz. 4). Obowiązek ten sprawca, musi mieć jednak możliwość realnie wykonać (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 1995 r., sygn. akt III KRN 29/95, OSNKW 1995, nr 9-10, poz.64).

W realiach sprawy – zdaniem sądu – nie została spełniona przesłana uporczywości w znaczeniu podanym powyżej. Oskarżony wykazał wysokość osiąganych dochodów (renta), wskazał na swój majątek w postaci współwłasności niszczącej w G. nieruchomości, które wraz z bratem usilnie chce sprzedać, co jednak wobec braku zainteresowania kupnem się nie udaje. Oskarżony udokumentował swój stan zdrowia (niemożność podjęcia pracy, konieczność dalszej rehabilitacji po wypadku przy pracy). Wreszcie wskazał na ponoszone przez niego wydatki związane z zamieszkiwaniem za granicą, które powodują że żyje on poniżej minimum socjalnego (z tego powodu cofnięto względem niego decyzję o zajęciu części renty na poczet alimentów). Wreszcie oskarżony wskazał i na to, że była

żona utrudnia mu kontakt z dziećmi, nie zna ich aktualnego adresu. Oskarżony deklaruje wysyłanie paczek dzieciom na miarę swoich możliwości finansowych, jednak K. B. (1) kategorycznie odmówiła ich przyjmowania. Powyższe wskazuje, że w zachowaniu oskarżonego nie sposób dopatrzeć się intencjonalności, a tym bardziej nieustępliwości i złej woli w nierealizowaniu obowiązku alimentacyjnego albowiem ze względu na swoją materialną sytuację nie mógł go realizować.

W ocenie Sądu oskarżyciel nie wykazał nadto w sposób niewątpliwy, i kolejnego znamienia czynu opisanego w art.209 §1 kk. Przepięstwo z art.209 §1 kk jest bowiem przestępiem materialnym. Warunkiem jego dokonania pozostaje to, że uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego spowodowało skutek w postaci narażenia pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Tymczasem z zeznań K. B. (1) oraz dokumentów nie wynika, aby w wyniku niealimentacji oskarżonego na rzecz małoletnich dzieci narażone one zostały a niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Postępowanie dowodowe pozwoliło jedynie na ustalenie, że K. B. (1) wyjechała z dziećmi do Austrii bez zgody oskarżonego, tam zapisała dzieci do szkoły, podjęła zatrudnienie oraz związała się z innym partnerem, z którym prowadziła razem gospodarstwo domowe. Rozwód przed polskim sądem został orzeczony z jej wyłącznej winy.

W konsekwencji, Sąd z uwagi na niewypełnienie przez oskarżonego wszystkich znamion przestępiem określonego w art.209 §1 kk orzekł jak w pkt. I wyroku.

W związku z uniewinnieniem oskarżonego Sąd, na podstawie wskazanych przepisów orzekł jak w pkt II (dwa terminy rozpraw) i III wyroku.